

GAZETA LWOWSKA

wychodzi każdego powszedniego dnia popołudniu.

Ceny prenumeraty:
 We Lwowie bez doręczenia do domu . . . mies. zł. 2.—, kwart. 6.—
 z dostawą do domu . . . mies. zł. 2.40, kwart. 7.—
 Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2.40, kwart. 7.—
 Za granicą . . . . . mies. zł. 5.—, kwart. 15.—

Numer telefonu
 REDAKCJI I
 ADMINISTRACJI
 21-17.
 Konto PKO Lwów
 № 504.044

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
 LWÓW, UL. ZIMOROWIŁZA 15 I. p.

Listy należy frankować. — Reklamacje
 otwarte wolne od opłaty.
 Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

C E N A
 NUMERU

10 gr.

Ceny ogłoszeń:

Za 1 wiersz milimetr. (64, cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 20, w nadesłanym i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, i aski w tickacie gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1.—. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymniałne, korespondencje, prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 3. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagraniczą, o 50 proc. drożej

Nasze komunikacyjne zdobycze.

W ostatnich miesiącach jesteśmy świadkami zdobyczy pierwszorzędnej wagi na różnych odcinkach naszego życia, zdobyczy, nad którymi warto się głębiej zastanowić. Inna rzecz, że zdobycze te następują niekiedy w tak szybkim tempie, że społeczeństwo zdołało się z tem otrząsać i przechodzi poniekąd nad niemi do porządku dziennego. A jednak rzeczy te zasługują na to, by się z niemi szerzej zainteresować, by się z niemi dokładnie zapoznać. Dziś poświęcimy słów kilka zagadnieniu bardzo doniosłemu: naszym zdobyczom na polu komunikacji.

Polskie Koleje Państwowe zbudowały w ciągu piętnastu lat 1,300 km. nowych linii kolejowych. Dróg kołowych bitych, państwowych i samorządowych zbudowano w tym samym okresie około 10,000 km. Oczywiście wszystko to nie zaspakaja bynajmniej w zupełności potrzeb gospodarczych i kulturalnych kraju. Mimo to jednak, to czego dokonano na tem polu zwłaszcza w ciągu lat najbardziej kryzysowych, zdumiewa i zastanawia.

Więc: zbudowano ostatnio na trasach krakowskim i częstochowskim oraz na Pomorzu 245 km. wspaniałej autostrady, przy której zatrudnionych było około 800,000 robotodniówek. Otwarto trzy duże mosty na Wiśle: most imienia Prezydenta Mościckiego w Puławach, długości 460 m., most w Toruniu, długości 900 m. i most imienia Marszałka Piłsudskiego w Modlinie długości 450 m. Dalej otwarto cały szereg ważnych połączeń kolejowych: Porzeczce - Druskieniki, Plock - Sierpc, Warszawa - Radom, Kraków - Miechów. To wszystko stało się w ostatnich niemal miesiącach. Budowa tych linii ma oprócz gospodarczego także wielkie społeczne znaczenie. Na samym odcinku Kraków - Miechów pracowało dziennie po 2,000 ludzi. Prócz miejscowych bezrobotnych zatrudniano przy budowie tej linii stale stu junaków z ośrodków pracy oraz około 800 ludzi, rekrutujących się z pośród bezrobotnej ludności Zagłębia. Krótko mówiąc, w ciągu jednego ostatniego roku zdołaliśmy zbudować przeszło 550 km. nowych dróg i tyleż dróg starych, zniszczonych doprowadzić do ładu i oddać na użytek społeczeństwa. W ciągu tegosamego roku wybudowaliśmy 250 km. nowych linii kolejowych.

Nie można też pominąć przy tej sposobności milczeniem niezwykle korzystnej polityki taryfowej polskich kolei. Wogóle w gospodarczym programie Rządu dużo uwagi poświęcono na sprawom przystosowania taryf kolejowych do obecnych warunków gospodarczych i użyto ich jako instrumentu w akcji rządowej obniżki cen. Uznanie dla tej polityki, pozbawionej wszelkiego egoizmu i szablonowej, polityki, wrażliwej na każde ważniejsze wydarzenie w życiu gospodarczym, znajdujemy zarówno w sprawozdaniach organizacyj gospodarczych, jak i w sprawozdaniach rządowych, i w podręcznikach gospodarczych. Powtarzanie w pewnej części prasy opinii o „zacofaniu“, o „sztywności“ polityki kolejowej jest zgola stronnicze.

Wszystko, o czem tu mówimy jest wysiłkiem, na który nie mogły sobie pozwolić w tym czasie nawet stare i świetnie zagospodarowane państwa na zachodzie Europy. Jest to zaś sprawą dzianem ciężką, znakiem wyzwole-

Budżet Ministerstwa Poczty i Telegrafów pod obradami komisji.

Warszawa, 13 XII. (PAT). Przedmiotem obrad wczorajszego posiedzenia sejmowej komisji budżetowej był preliminarz budżetowy Ministerstwa Poczty i Telegrafów. Sprawozdawca pos. Dobrzański w obszernym referacie zanalizował całokształt pracy Ministerstwa, zwracając uwagę, że ostatnie innowacje doznały życzliwego przyjęcia w społeczeństwie. Ruch przesyłek listowych w r. 1933 wynosił 676,7 milionów, a w 1929 r. 999,2 milj. spadek ten jednak zmalał. Ruch telegraficzny wykazuje tendencję wzrostową. Ruch telefoniczny z wyjątkiem

rozmów międzynarodowych wykazuje poważną wyżkę. Ruch abonentów wykazał wyżkę o 12,000 nowych abonentów na sieciach zarządu poczt i tel., natomiast na sieciach obsługiwanych przez PAST-ę wykazuje tendencję zniżkową, a wpływ Ministerstwa na politykę taryfową PAST-y jest ograniczony, gdyż Spka prowadzi ją samodzielnie. Uruchomiono linie telefoniczne z Anglią i Islandją, oraz radjotelegraf z Włochami i Hiszpanią.

W dyskusji przemawiał szereg posłów, z których wielu krytykowało działalność PAST-y. Nadto pos. Rosma-

rin zwrócił uwagę p. Ministra, że na granicy otwierane są przez naszego sąsiada zachodniego listy przesyłane do Polski z Francji, Anglii i Szwajcarii. Niemcy tłumaczą się przepisami dewizowemi, mówca uważa to jednak za naruszenie naszej suwerenności. Min. Kaliński przytem zaznaczył, że w tej sprawie były już interwencje. Pos. Byrka podkreślił, że PAST. przychodzi z nową wyżką opłat. Spółka o charakterze prywatnym nie może ściągać ponad godziwy zysk tak znacznego haraczu. Rząd powinien dołożyć starań, by wkroczyć w tę sprawę.

Po wyczerpaniu listy dyskutantów min. Kaliński w obszernym wywodzie odpowiadał szczegółowo na zagadnienia, poruszone w dyskusji

Preliminarz przyjęto w myśl przedłożenia rządowego.

Na popołudniowym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej dokonano przydziału referatów 3 wniosków stronnictwa narodowego: w sprawie stanu gospodarki spół. akcyjnych kontrolowanych przez rząd, w sprawie gospodarki subwencyjnej rządu i w sprawie uposażenia członków zarządów, i rad nadzorczych monopolów, fundusów i banków państwowych.

Zkolei sprawozdawca pos. Wierzbicki, zreferował szczegółowo preliminarz budżetowy Sejmu. Po omówieniu cyfr preliminarza, mówca zatrzymał się dłużej nad sprawą wadliwej akustyki sali sejmowej, zapowiadając wnie sienie przy trzecim czytaniu kwoty 40,000 zł. na założenie instalacji głośnikowej. Innych poprawek do budżetu mówca nie zapowiedział.

W dyskusji przemawiali posłowie Kordecki, ks. Szydelski, Dobrowolski i Chruckij. Odpowiedział im dyr. biura Sejmu Rutkowski.

Po referacie pos. Wierzbickiego i wyjaśnieniach dyr. biura Senatu Piasckiego przyjęto również bez zmian budżet Senatu. Na tem posiedzenie odroczone do czwartku, godz. 10³⁰.

Wizyta rumuńskiego ministra.

Warszawa, 13 XII. (PAT). Wczoraj przybył do Warszawy rumuński minister przemysłu i handlu p. Manolescu-Strunga, w towarzystwie posła do parlamentu rumuńskiego p. Georghiu. Na dworcu powitali rumuńskiego min. przem. i handlu Flojar-Reichman wicemin. Doleżał, pos. min. Cadere, wraz z członkami poselstwa, dyr. prot. dypl. Romer, oraz wyżsi urzędnicy Min. przem. i handlu. Po krótkim cercle w salonach recepcyjnych dworca rumuński minister odjechał do hotelu Europejskiego.

Tajemnicza eksplozja.

Boston, 13 XII. (PAT). Wczoraj ra no w 4 teatrach w Bostonie, prawie w tym samym czasie nastąpiła tajemnicza eksplozja, która spowodowała b. poważne szkody materialne. Władze policyjne i sądowe, które prowadzą dochodzenia, przypuszczają że przestępcy podłożyli w zbrodniczym zamiarze bomby zaopatrzone w system zegarowy.

Przygotowania do plebiscytu w Zagłębiu Saary.

Paryż, 13 XII. (PAT). Havas donosi z Saarbrücken, że komisja plebiscytowa podała komunikat do prasy, w którym podkreśla, iż głosowanie podczas plebiscytu będzie ściśle tajne. Kartki z głosami będą składane do podwójnych kopert w budkach izolacyjnych. Obliczenie głosów będzie dokonane przez funkcjonariuszów, pochodzących z krajów niezainteresowanych plebiscytem.

Do komisji plebiscytowej Saary wpłynęło zastrzeżenie przedstawicieli

frontu niemieckiego przeciwko decyzji zarządzającej obliczenie głosów na jutro po plebiscytcie. Niem. Biuro Inf. podając tę wiadomość, uzasadnia zastrzeżenie frontu niemieckiego, wskazując, że wprowadzone międzynarodowe siły zbrojne na terenie Zagłębia dają w okresie plebiscytu dostateczną gwarancję swobody głosowania. Należy więc dać gwarancję wyników obliczeń przez obliczenie głosów natychmiastowe w 86 okręgach wyborczych.

Parcelacja wielkiej własności we Włoszech.

Rzym, 13 XII. (PAT). Izba posłów przyjęła projekt ustawy o parcelacji wielkiej własności ziemskiej i utworzeniu średnich i małych gospodarstw. Reforma ta ma na celu uczynienie z pasterzy i najbiedniejszych robotników rolnych właścicieli gospodarstw

rolnych. Wielcy właściciele ziemscy, którzy dobrowolnie przeprowadzą parcelację otrzymają od państwa zwrot 1/3 kosztów poniesionych w związku z parcelacją. Natomiast ci, którzy tego nie uczynią, zostaną wywłaszczeni za odszkodowaniem.

Odroczenie obrad morskich.

Londyn, 13 XII. (PAT). Wczoraj zapadła decyzja odroczenia toczących się w Londynie rozmów morskich aż do czasu, gdy premier Mac Donald będzie uważał za stosowne je wznowić. Z tą decyzją gabinetu angielskiego zgodziła się całkowicie delegacja amerykańska, która wyjeżdża z Anglii w przyszłym tygodniu. Odroczenie rokowań morskich nastąpić miało z tych pobudek, że sytuacja, w jakiej

znajdują się rokowania morskie, będzie daleko korzystniejsza, o ile będą one odroczone natychmiast, zanim Japonja wypowie traktat waszyngtoński. W ten sposób rokowania nie ucierpią z powodu reakcji, jaką wywoła wypowiedzenie traktatu przez Japonję. Niektórzy członkowie delegacji japońskiej pozostaną w Londynie, by w dalszym ciągu utrzymywać kontakt z admiralicją brytyjską.

Hold twórcy Chem. Instytutu Badawczego.

Warszawa, 13 XII. (PAT). Wczoraj pracownicy Chemicznego Instytutu Badawczego oddali hold 30-letniej pracy naukowej P. Prezydenta Rzp. Ignacego Mościckiego. O godz. 10 rano zebrał się pracownicy i kuratorowie założyciele Instytutu w hallu, gdzie wmurowana została tablica marmurowa ku czci twórcy Instytutu Prezydenta Mościckiego. Kurator Instytutu b. min.

nia się z martwoty, w jaką pogrąży wszystko kryzys ekonomiczny.

Wniosek ogólny: Jesteśmy obecnie w trakcie wprowadzenia powolnego ale nieustannie dokonującego się procesu dźwignania się z ucisku kryzysowego, dźwignania się z dna depresji gospodarczej. Gd.

Kwiatkowski, mówiąc o pracy naukowej P. Prezydenta, stwierdził, że wybierał On prace najtrudniejsze i najcięższe problemy. Mówca wspominał też o instytucjach stworzonych przez P. Prezydenta, jak Chorzów, Mościce i Chemiczny Instytut Badawczy.

Zkolei p. min. Kwiatkowski dokonał odsłonięcia tablicy, na której pod płaskorzeźbą z wizerunkiem P. Prezydenta, widnieje napis: Inicjatorowi i twórcy Chemicznego Instytutu Badawczego, P. Prezydentowi Rzplitej Prof. Ignacemu Mościckiemu, w 30 rocznicę jego pracy naukowej, pracownicy Instytutu w hołdzie, Warszawa 1934 roku.

O godz. 11 przybył do Instytutu P. Prezydent i wziął udział w posiedzeniu kuratorjum Instytutu.

Wiadomości bieżące.

13

grudnia 1934

Czwartek

Lucji
Jutro: Teodora
Wschód słońca 7:37
Zachód „ 15:23

TEATR WIELKI.

Czwartek godz. 19.30 „Rozkoszna, dzieła czynna”.
Piątek godz. 19.30 „Rozkoszna dzieła czynna”.
Sobota godz. 19.30 „Rozkoszna dzieła czynna”.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Czwartek godz. 19.30 „Igraszki muzyczne”.
Piątek teatr nieczynny.
Sobota godz. 19.30 „Błędny bokser” (premiera).

FILHARMONJA LWOWSKA:

Poniedziałek 17 grudnia: I. Koncert symfoniczny pod dyr. W. Berdiaiewa. Solista: Inre Ungar.

KINOTEATRY:

APOLLO: „Carolina” = Dolores del Rio.
ATLANTIC: „Maskarada”.
CASINO: Jean Harlow „Stworzona do calowania”.
CHIMERA: „Tygrys morderca”.
COLOSSEUM: „Wszystko żart” i rewja.
GRAZYNA: „Zona na jedną noc”.
KOPERNIK: „Wiosenna parada”.
MARYSIENKA: „W cieniach Brodwayu”.
MUZA: „Synowie pustyni”.
PALACE: „Rewolucja śmiechu” = Temple Shirley.
PAN: „Ci dwaj... ta trzecia... i czwarty = rogami” i „Mozżuchin jako Casanova”.
PASAZ: „Zemsta dra Fu Manchu”.
RAJ: „Prywatne życie Henryka VIII”.
STYLOWY: „Niebieskie ptaki” oraz rewja „Co w śniegu piszczy”.
SWIT: „Pieśń nad pieśniami” i „Godzi na = toba”.
UCIECHA: „Przygoda o północy” i rewja.

Teatr Wielki. Dziś godz. 7.30 pełna melodia i humoru komedia muzyczna R. Benatzky'ego „Rozkoszna dziewczyna”. Obsada premierowa. Reżyseria W. Radulski, kierownictwo muzyczne J. Mund, tańce M. Broniewska, dekoracje Otto Rex.
Teatr Rozmaitości. Dziś sztuka Ronald Mackenzie „Igraszki muzyczne”.
Jutro w piątek z powodu przygotowań do premiery Teatr Rozmaitości nieczynny.
Nowe premiery w Teatrach lwowskich. W Teatrze Rozmaitości już w sobotę 15 bm. odbędzie się premiera polskiej farsy sportowej pt. „Błędny bokser”. Reżyseria R. Niewiarowicza. W najbliższym tygodniu premiera „Zemsty” w nowej inscenizacji, przy reżyserji K. Tatarkiewicza. W przygotowaniu „Pastorki” L. Schiller.

KOMUNIKATY.

Z rozgłośni lwowskiej Polskiego Radja. Dziś o godz. 22.45 nada rozgłośnia lwowska prelekcję prof. UJK. dr. St. Lempickiego wygłoszoną w języku angielskim pt. „Ex Polonia Lux”. W odczyt tym przedstawi prelegent zagranicznym słuchaczom co myśl polska dała światu w ciągu wieków. — O godz. 21.30 koncert z Parry'ego w wykonaniu orkiestry pod dyrekcją M. Ingelbrechta, z udziałem słynnej śpiewaczki Germaine Martinelli, która wykona „Stances” Gauberta.

Kasyno i Kolo liter. artyst. W sobotę 15 bm. o godz. 19.30 wygłosi p. Józef Radziwiński odczyt pt. „Reflektorem po Bałkanii”. Bilety do nabycia w przedsprzedaży w Magazynie nut G. Seyfartha przy ul. Akademickiej 6, zaś w dniu odczytu od godz. 18-tej przy kasie.

Rozwój lotnictwa. Zarząd Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich i Politechnicznych zawiadamia, że inż. Blaicher Michał, kapitan-pilot-obszernik wygłosi cykl wykładów pt. „Rozwój lotnictwa”. I. wykład: sobota 15 bm. „Pierwsze zdobycze lotnictwa”. II. wykład: poniedziałek 17 bm. „Lotnictwo na usługach wojny”. III. wykład: wtorek, 18 bm. „Lotnictwo sportowe”. Wykłady ilustrowane przezroczkami. Początek wykładów codziennie o godz. 19.00. Uniwersytet, Collegium Maximum, wejście od ul. Kościuszki 9. Wstęp 50 gr. Cały cykl 1.20 zł. Studenci szkół wyższych i uczniowie szkół średnich placą połowę.

Filmy lotnicze. Staraniem Lwowskiego Komitetu Wojewódzkiego LOPP. sekcja szybocowa AOZS. wyświetla w każdą środę i w każdy czwartek filmy lotnicze w świetlicy AOZS. przy ul. Kurkowej 12 wejście od pl. Gwardji Narodowej. Na zakończenie wesoła komedia. Początek o godz. 17.15. Wstęp 20 gr., dla młodzieży szkolnej 10 gr.

Colosseum. Tylko jeszcze przez kilka dni graną będzie przebojowa rewja. ciesząca się niebywałym powodzeniem pt. „Frontem do Słonecznej” w wykonaniu doborowego zespołu rewjowego pod kier. J. Ściwiarskiego. Na ekranie przepiękny film o bardzo ciekawej treści pt. „Wszystko żart”.

Kino-rewja „Marysienka” Dziś i codziennie zespół rewjowy pod kier. Wolińskiego wystawia rewję pt. „Dzieje śmiechu”. Rewja ta pod względem układu i

Reorganizacja w Urzędzie Wojew. lwowskim.

W nr. 80 Dz. U. R. P. z września b. r. ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 12 czerwca 1934 r. w sprawie zmiany przepisów o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej. W związku z tem wprowadziło Ministerstwo spraw wewnętrznych nast. zmiany w organizacji urzędów wojewódzkich, które w ciągu miesiąca grudnia b. r. wejdą w życie:

1) wicewojewoda zostanie zwolniony z dotychczasowych funkcji bezpośredniego kierownika wydziałem ogólnym, a objęcie z urzędu zastępstwo wojewody,

2) Wydział administracyjny znosi się.

3. reorganizuje się wydział ogólny, który obejmuje dotychczasowy naczelnik wydziału administracyjnego. W skład wydziału ogólnego będą wchodziły cztery oddziały:

- organizacyjny,
  - budżetowo-gospodarczy,
  - inspektorat,
  - administracyjno-prawny,
- 4) dotychczasowy wydział bezpieczeństwa publicznego otrzymuje nową nazwę, a mianowicie: „Wydział społeczno-polityczny”.

wykonania przewyższy wszystkie dotychczasowe rewje. Na ekranie premiera nowego filmu pt. „W cieniach Brodwayu”.

Kino-rewja „Stylowy” wystawia nową rewję pt. „Co w śniegu piszczy” z udziałem Rybaczewskiej, Fedorówny, Misteiwicza, Izykowskiego i słynnego duetu Leocznego Lewandowskich. Na całość tejże składają się skecze muzyczne dotychczas we Lwowie niewidziane, tańce akrobacyjne i ekscentryczne, piosenki i inscenizacje. Na ekranie film pt. „Niebieskie ptaki”. Ceny do rozpoczęcia I. seansu po 75 i 50 gr.

KRONIKA MIEJSKA.

Rejestracja lekarzy. Urząd Wojewódzki lwowski zarządza dodatkową rejestrację lekarzy osiadłych na terenie Województwa i wykonujących praktykę lekarską, względnie zawód ściśle związany ze stopniem lekarza lub doktora wszech nauk lekarskich według następujących zasad:

Lekarze, których nie obowiązywało uzyskanie specjalnego dowodu rejestracyjnego, wymaganego przez ustawę z dnia 2 grudnia 1921 r. w przedmiocie wykonywania praktyki lekarskiej w Państwie Polskiem (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 762) i którzy jedynie rejestrowali się we władzach I, II. lub III. instancji przez okazanie dyplomu lekarskiego i wypełnienie karty statystycznej mają przedłożyć dla władzy II. instancji następujące dokumenty: 1) dyplom lekarski wraz z uwierzytelnionym odpisem, 2) poświadczenie obywatelstwa polskiego (oficerowie służby czynnej, uwierzytelniony wyciąg dziennika personalnego, urzędnicy państwowi uwierzytelniony odpis dekretu nominacyjnego 3) dowód odzyskania kursu ratownictwa i obrony przeciwgazowej z uwierzytelnionym odpisem, 4) własnoręcznie napisany życiorys, 5) 2 fotografie z poświadczeniem tożsamości, 6) w wypadkach, gdy prawo wykonywania praktyki lekarskiej uzależnione jest od uprzedniej zgody Ministra opieki społecznej, zgodę tegoż Ministra. Wszyscy lekarze, którzy nie złożyli dowodów rejestracyjnych, winni się do dnia 31 b. m. przedłożyć lwowskiemu Woj. Urzędowi za pośrednictwem władzy I. instancji wymienione dokumenty. Lekarze lwowscy powinni wypełnić swój obowiązek rejestracyjny bezpośrednio w Wojewódzkim Wydziale Zdrowia w wyżej podanym terminie.

Komisja dla ustalania zwyczajów handlowych Izby przemysłowo-handlowej we Lwowie odbyła dnia 11 b. m. posiedzenie pod przewodnictwem radcy dr. Csali. Komisja wydała dwa orzeczenia w przedmiocie istniejących zwyczajów handlowych, a w szczególności w sprawie oprocentowania kredytów udzielanych w handlu towarami tekstylnymi oraz w kwestji potrącania przez browary zastępcom odsłatek z tytułu zaginionych beczek.

Dni Przeciwgruźlicze. Miesiąc Przeciwgruźliczy — to czas przypominania całemu społeczeństwu obowiązku poparcia akcji Towarzystwa Walki z Gruźlicą. Lwowskie Towarzystwo Walki z Gruźlicą utrzymuje z wielkim wysiłkiem jedyną Lecznicę publiczną na terenie Województwa południowo-wschodnich Rzeczypospolitej polskiej, t. j. w Hołosku Wielkim. Celem umożliwienia dalszej egzystencji tej ważnej placówki należy otworzyć na łamach pism p. t. „Ruch Przeciwgruźliczy” rubrykę na składki, zamiast życzeń gwiazdkowych i noworocznych.

Przed nowymi procesami Rudrofa. Dnia 19 b. m. rozpoczyna się we

Lwowie nowy proces Rudrofa i 7 współoskarżonych. Akty oskarżenia wygotował prokurator Sądu okręgowego w Złoczowie, proces zaś odbędzie się we Lwowie. Śledztwo w sprawie zabiegów Rudrofa o przekupstwo urzędników na terenie Sądu w Złoczowie, przeprowadzone zostało w Złoczowie. Niezależnie od tej sprawy, toczą się jeszcze inne dochodzenia o przekupstwo urzędników w służbie, a m. in. z powodu takich spraw na terenie Sądu okręgowego i apelacyjne go we Lwowie, w Izbie skarbowej, w Urzędzie woj. w Tarnopolu, w b. Ministerstwie robót publicznych w Warszawie. Przekupstwa te, które Rudrof stosował jako metodę prowadzenia swych interesów, będą przedmiotem osobnych spraw.

Z KRAJU.

Walne zgromadzenie Stow. Rodzina Urzędnicza zgromadziło kilkaset członków z 14 okręgów i przeszło 200 kół. Zaszczyciła je swą obecnością p. Prezydentowa Mościcka, oraz zast. Min. spraw wewn. wicemin. Korsak. Na zjazd nadeszły depesze od p. Marsz. Piłsudskiej, min. Paciorekowskiego, prezyd. Starzyńskiego i in. Po zagajeniu zebrania, prezeska zarządu głównego p. Marja Jędrzejewiczowa oddała hołd pamięci min. Pierackiego i scharakteryzowała ideę i zadania stowarzyszenia. Po części oficjalnej nastąpiły obrady w komisjach, a w 2 dniu zjazdu powzięto szereg uchwał i wysłano depesze hołdownicze do P. Prezydenta Rzplitej, Marsz. Piłsudskiego i p. Piłsudskiej, oraz do prem. Kozłowskiego.

Samolotem i torpedą Min. komunikacji wprowadza nawiązywanie połączenia stolicy z Zakopanem i Rabką. Przestrzeń przeszło 500 klm. w soboty i dni przedświąteczne przebyć będzie można w ciągu 5 godzin, za cenę do Rabki 36 zł., do Zakopanego 40 zł. Z Warszawy zabierze pasażerów w liczbie 8-miu samolot do Krakowa, gdzie wsiądą oni zaraz do torpedy, którą pojadą do Rabki względnie Zakopanego. W razie potrzeby uruchomiony zostanie drugi samolot.

ZE SWIATA.

Powódź w Portugalji W niżej położonych częściach miasta Lizbony, oraz Oporta i innych miast, wystąpiły powodzie wywołane długotrwałymi ulewami deszczami. Port w Oporto jest zamknięty z powodu burzy. Wiele statków rybackich znajduje się w niebezpieczeństwie. Przy zatonięciu łodzi rybackiej 4 osoby poniosły śmierć.

Francusko-sowiecki układ handlowy. Komisja celna senatu proponuje plenum senatu ratyfikację prowizorycznego układu handlowego francusko-sowieckiego z dnia 11 stycznia br. Układ ten wygasa w dniu 31 bm. Minister przemysłu i handlu Marchandeu prowadził ostatnio w Moskwie rokowania celem przedłużenia układu. Układ francusko-sowiecki zapewni obniżkę cel na towary sowieckie przywożone do Francji, jak len, metale, nafta itp. Wzajemian za to rząd sowiecki zobowiązał się nabyć we Francji wyroby włókiennicze za 250 mil. fr.

CZY JESTEŚ JUZ CZŁONKIEM LIGI OBRONY POWIETRZNEJ I PRZECIWGAZOWEJ?

Polityka zagraniczna Węgier.

Budapeszt, 13 XII. (PAT). Dep. Griger legitymista interpelując ministra spraw zagranicznych stwierdził, że zagraniczna polityka Goembesa, za kończyła się całkowitem niepowodzeniem, wobec czego rząd powinien wyciągnąć należyte konsekwencje. W odpowiedzi na to wystąpienie premier Goembes oświadczył, iż prowadzi on politykę germanofilską, ponieważ Niemcy są jednym z największych państw położonych niedaleko Węgier Niemcy były węgromiłskie za porządnych rządów i takimi są obecnie. Kanclerz Hitler przejął ideę bismarckowską.

Powrót do wolnego handlu we Francji.

Paryż, 13 XII. (PAT). Na nocnym posiedzeniu Izba Deputowanych przyłączyła się do tezy rządowej, iż powrót do wolnego handlu jest koniecznym warunkiem poprawy sytuacji gospodarczej. Izba 313 głosami przeciwko 257 postanowiła w myśl projektu rządowego, aby zakupy zboża przez rząd były dokonywane na podstawie cen, które będą panowały na rynku w ciągu pierwszego półrocza 1935 r. Komisja rolnicza proponowała cenę 97 franków za qu. podczas gdy Izba postąpiła w myśl wskazań komisji. Jeśli projekt rządowy będzie przyjęty, przyniesie ona na Boże Narodzenie poważną zniżkę cen chleba, wynoszący od 20 do 25 centymów na kilogramie.

Dział ochrony pracy na Targach Poznańskich.

Zrozumienie potrzeby i opłacalności racjonalnej organizacji bezpieczeństwa i higieny pracy na terenie fabryk, kopalni i warsztatów, coraz bardziej przenika do świadomości polskich przedsiębiorców. W związku z tem daje się odczuwać zwiększony popyt na przedmioty wytwórczości w tym zakresie, tzn. na sprzęt związany z profilaktyką wypadkowości i chorobowości przy pracy. Niestety, przemysł polski w zakresie wytwarzania odpowiednich artykułów stoi daleko w tyle za przemysłem zachodnio-europejskim, gdzie istnieje całkiem mnóstwo odpowiednich fabryk i warsztatów, a nawet za przemysłem ZSRR., w którym zorganizowano w ostatnich latach 8 wielkich fabryk, wytwarzających wyłącznie sprzęt służący ochronie pracy.

W dążeniu do pobudzenia wytwórczości krajowej w tym kierunku, a jednocześnie pragnąc ułatwić zainteresowanym przedstawicielom przemysłu naszego kontakt z istniejącą produkcją zagraniczną, Instytut Spraw Społecznych organizuje na Targach Poznańskich w 1935 r., w porozumieniu z Dyrekcją Targów i Radą Interesentów specjalny dział ochrony pracy.

W dziale tym wzięć udział mogą wszystkie wytwórci i przedstawiciele, posiadające sprzęt, związany z ochroną pracy, a więc zarówno ochrony indywidualnej np. maski, rękawice, okulary itp., jak i specjalne — narzędzia, maszyny i zabezpieczenia maszyn, aparaty mające na celu poprawę warunków pracy, jak wentylatory, lampy itp., przybory związane z bezpieczeństwem w ruchu kołowym, a także wszelkie urządzenia i artykuły z dziedziny higieny człowieka pracy. Pożądanym jest również udział wynalazków gotowych do eksploatacji w powyższym zakresie.

Z uwagi na duże znaczenie handlowe Targów Poznańskich, które jako największa impreza tego typu w kraju zgromadzi przedstawicieli wszystkich większych przedsiębiorstw w różnych gałęziach przemysłu z całej Polski, zorganizowanie poraż pierwszy na najbliższych Targach działu ochrony pracy wzbudzi niewątpliwie wielkie zainteresowanie wszystkich wytwórci produkujących lub mogących produkować odpowiednie artykuły. Udział w Targach Poznańskich bowiem zapewni niewątpliwie wystawcom zbyt eksponatów oraz otworzy dalsze możliwości produkcyjne.

Wszelkich informacji i wyjaśnień udziela oraz zamówienia na stoiska przyjmuje Instytut Spraw Społecznych, Warszawa, Wiejska 19 m. 4, tel. 9.60-41.

Sport i Wychowanie Fizyczne

Kusociński i Kucharski zaproszeni do Ameryki. Do zarządu PZLA. wpłynęło zaproszenie od Związku Sokolstwa Polskiego w Ameryce dla Kusocińskiego i Kucharskiego do wzięcia udziału w dorocznym zawodach Sokolstwa 2 i 3 marca 1935 w Nowym Jorku. Zarząd PZLA. odpowiedział przychylnie co do Kucharskiego, natomiast odnośnie Kusocińskiego zastrzegł sobie decydującą odpowiedź na koniec stycznia 1935 r. Narazie Kusociński czuje się coraz lepiej i wkrótce kończy kurację nogi.

Kurs narciarski w Beskidzie. Lwowski Okręgowy Związek Narciarski urządza w okresie Świąt Bożego Narodzenia od 25-go do 29-go 5-dniowy kurs narciarski w Beskidzie. Impreza powyższa pomyślana jest jako propaganda sportu narciarskiego dla najszerzej kół początkujących narciarzy i w tym celu wszedł LOZN. w kontakt z PUWF i PW. który z całą gotowością postanowił obszerne i wygodne ubiorki schroniska swego w Beskidzie oddać do dyspozycji LOZN. Fakt ten umożliwi każdej ilości zgłaszających się wzięciu udziału w nauce jazdy w najidealniejszych warunkach terenowych. Opłata ryczałtowa wynosi 24 zł. Zgłoszenia przyjmuje i informację udziela sekretariat LOZN. we Lwowie ul. Łyczakowska 5.

Pływacy sowieccy chcą przepłynąć La Manche. Najlepsi długodystansowi pływacy sowieccy, którzy w br. ustanowili rekord świata w przepłynięciu najdłuższego dotąd dystansu (40 klm. 800 mtr. na morzu Czarnym w czasie 13 g. 52 m. 12 sek.) zamierzają 6 sierpnia 1935 r. przepłynąć kanał La Manche. Sportowcami tymi są: Malin, 30 lat i Fezulin — 23 lata.

Po sezonie automobilowym. W ubiegłym sezonie automobilowym dobrą propagandę dla sportu polskiego spełniła najlepsza nasza automobilistka p. M. L. Koźmianowa, która w sezonie ub. trzykrotnie startowała poza granicami Polski, uzyskując ciepłą ocenę w prasie zagranicznej i dobre wyniki. W międzynarodowym wyścigu górskim w Klausenrennen (21.5 klm.) Polka zdobyła II. nagrodę w klasie pań, w wyścigu górskim w d'Eymoutiers (3.5 klm.) zdobyła pierwszą nagrodę w klasie pań i II. nagrodę w kategorii sportowej, a wreszcie w wyścigu międzynarodowym o Grand Prix Szwajcarii zajęła w ogólnej klasyfikacji dziesiąte miejsce na 23 startujące wozu. Należy zaznaczyć, że poza dzielną automobilistką p. Koźmianową, nikt wcale z Polski nie startował zagranicą. Oto skutki demotoryzacji kraju.

Litwinów jedzie do Berlina. Komisarz spraw zagranicznych Litwinów przybył ma dziś do Berlina i odbyć rozmowy z min. Neurathem na temat niedawnego układu francusko-sowieckiego, oraz sowieckiej koncepcji dotyczącej paktu wschodniego.

Lwów odsłaniać będzie w dalszym ciągu swoje zabytki.

Rozpoczęta przez zarząd miejski we Lwowie akcja, zmierzająca do nadania miastu estetycznego wyglądu i do odsłonięcia zabytkowych budowli prowadzona będzie nadal na terenie Lwowa.

W szczególności projektowana jest dalsza praca nad usuwaniem starych portali sklepowych, zasłaniających zabytkowe budowle, a to ze względów estetycznych i historycznych, jak i ze względu na bezpieczeństwo publiczne.

Należy przytem zaznaczyć, że akcja powyższa prowadzona w ostatnim sezonie budowlanym bardzo energicznie. Urząd Nadzoru Budowlanego, po zostający pod kierownictwem inż. arch. Marjana Helm-Pirgo, podjął tę akcję przedewszystkiem na terenie starego miasta. Wynikiem dotychczasowym prac jest całkowite odsłonięcie rynku lwowskiego. Wspomniane „oczyszczenie” rynku przyczyniło się nietylko do uporządkowania tego placu, ale przedewszystkiem odkrycia szeregu pięknych fasad i szczegółów architektonicznych z XV.—XVIII. wieku, stawiających rynek lwowski w rzędzie najpiękniejszych rynków polskich. Odślonięte zostały niezmiernie ciekawe fasady z epoki renesansu, baroku i rokoka, a nawet szczegóły gotyckie, które zajęły uwagę lwowskich historyków sztuki.

Akcja rozpoczęta w rynku, jako w sercu dawnego Lwowa, objąć ma w dalszym ciągu dalsze główne arterie starego miasta, schodzące się w czworoboku rynkowym, a to przedewszystkiem ul. Krakowską, Halicką, Ruską i Grodzickich. Szczególnie ulica Krakowska, bogata w piękne domy mieszczańskie, znajduje się dziś w opłakany stan, gdyż domy te zasłonięte są dotąd ohydnyimi portalami, sztydami, wywieszkami i t. d. Ulica ta stanowi przytem jedną z najciekawszych ulic dawnego Lwowa (dającą się porównać np. z ul. Florjańską w Krakowie); zakończona ona była niegdyś wspaniałą bramą krakowską, z której dziś niestety śladu nie pozostało.

Odsłonięcie naszego dawnego polskiego rynku lwowskiego stanowi niezaprzeczony sukces obecnego prezydium miasta. Prezydent Drojanowski zorganizował Urząd Nadzoru budowlanego i wyposażył go w należytą egzekutywę. Szeroko zakrojona akcja tego urzędu, sprawującego zresztą nadzór nad całkowitem budownictwem miejskim — przewiduje dalszą planową pracę, zmierzającą do odsłonięcia zabytków i ulic starego Lwowa, a to w imię kultury i właściwej opieki nad naszym dobrem narodowym.

Życzenia imieninowe dla p. Marsz. Piłsudskiej.

Warszawa, 13 XII. (PAT). Wczoraj w dzień imienin p. Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej od wczesnego rana przybywały i wpisywały się do specjalnej księgi z życzeniami dla Solenizantki delegacje organizacji i młodzież szkolna z szkołą Rodziny Wojskowej na czele. W południe przybył do Belwederu celem złożenia życzeń

p. Marszałkowej p. Prezydent Rz. P. z małżonką, członkowie rządu z prem. Kozłowskiem na czele, szereg osób ze świata politycznego i wojskowego oraz panie, współpracujące z p. Marszałkową na niwie społecznej. Liczne delegacje przyniosły upominki na ręce Solenizantki dla biednych dzieci.

Straszna katastrofa w czasie koncertu.

Liverpool, 13 XII. (PAT). Wczoraj wydarzyła się tu straszna katastrofa. Mianowicie w sali szkoły św. Klemensa w czasie koncertu zawałiła się podłoga 400 osób znajdujących się w sali spadło w głąb z wysokości 12 m. Około 30 osób musiano przewieźć do szpitala. Celem przewiezienia tak wielkiej ilości kontuzjowanych, zarekwirovano w mieście wszystkie samochody. Przed gmachem szkoły rozgrywały się wstrząsające sceny. Matki przerywały kordon policji, aby odszukać swe dzieci. Akcję ratunkową prowadzi straż ogniowa i policja.

Liverpool, 13 XII (PAT). Większość ofiar katastrofy, która się wy-

darzyła w czasie koncertu jest na szczęście lekko ranna. Wśród potłuczonych i rannych znajduje się wiele dzieci. Ogólna liczba rannych wynosi około 180 osób. Stan trzech ofiar katastrofy jest bardzo ciężki.

DAJ GROSZ NA CELE TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ.

Temperatura we Lwowie wynosiła dziś o godz. 7 rano +0'7, ciśn. atm. 731'87. O godz. 13 temp. +2'2, ciśn. atm. 731'62. Wczoraj wieczorem o g. 21 temp. +2'2, ciśn. atm. 730'87.

Echa konfliktu włosko-abisyńskiego.

Londyn, 13 XII. (PAT). W kołach rządu angielskiego wielkie wrażenie wywołał raport oficera armii brytyjskiej płk. Clifwforda, przydzielonego do administracji brytyjskiej kolonii Somali w Afryce, płk. Clifwford, który jest członkiem angielsko-abisyńskiej komisji granicznej pisze w swym raporcie, iż niedawne starcie między wojskami włoskimi i abisyńskimi na stąpiło z winy Włoch. Właśnie wojska włoskie były stroną atakującą. Raport stwierdza dalej, że żądania wysunięte przez Mussoliniego, a mianowicie, aby wojska abisyńskie oddały honory sztandarowi włoskiemu, w miejscu gdzie doszło do konfliktu, oraz aby rząd abisyński zapłacił odszkodowanie Włochom, zostaną bezwzględnie odrzucone przez cesarza Abisynji. Raport przewiduje, że cesarz Abisynji zwróci się z tą sprawą do Ligi Nar.

STRZELEC — TO ZOŁNIERZ NA POLU PRACY.

Giełda z dnia 13 grudnia.

LWÓW — GIEŁDA ZBOŻOWA.

Obroty w życie, owsie, linie, jęczmieniu, mące i otrębach po cenach w ramach dotychczasowych notowań. Tendencja utrzymana, usposobienie spokojne.

LWÓW — GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dla papierów lokacyjnych tendencja zwykła. Dolar poza Giełdą zł. 5.28 1/2.

WARSZAWA — GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dewizy: Belgja 123.75, Berlin 212.65, Gdańsk 172.85, Holandia 358.25, Londyn 26.16, N. Jork kabel 5.29 7/8, Paryż 34.93, Praga 22.12 1/2, Szwajcaria 171.50, Włochy 45.23. Papiery państwowe: 3 prc. poz. bud. 46, 5 prc. poz. konwers. 66—65, 6 prc. poz. dol. 73, 4 prc. poz. dol. 53.25, 7 prc. poz. stabiliz. 68.63—69. Akcje: Bank Polski 94 3/4. Dolar w obrotach prywatnych 5.28.

Program radiowy.

Piątek, 14 grudnia.

Lwów. Godz. 6.45: Audycja poranna. 11.57: Sygnał czasu. 12.05: Przegląd prasy. 12.10: Orkiestra salonowa. 12.45: Pogadanka dla kobiet. 13: Dziennik południowy. 13.05: D. c. orkiestry. 15.35: Giełda. 15.45: Muzyka lekka. 16.45: Audycja dla chorych. 17.15: Koncert solistów. 17.50: Przegląd wydawnictw. 18: Feljton. 18.15: Płyty. 18.45: Odczyt. 19: Recital śpiewaczy. 19.20: Feljton aktualny. 19.30: Płyty. 19.50: Wiadomości sportowe. 20.05: Pogadanka muzyczna. 20.15: Koncert symfoniczny. 22.30: Recytacje poezji. 23.05: Muzyka taneczna.

B. W. LEWICKI.

Młódzież w kinoteatrze.

III. Film artystyczny w praktyce szkolnej.

Polonista jest w szkole ambasadorem spraw kultury i sztuki. Z urzędu pośredniczy między wychowaniem społeczeństwem młodzieży a światem literatury: ze zwyczaju prowadzi młodzież do teatru, wysyła ją na koncerty i wystawy malarskie, zaznajamia z publicystyką i życiem publicznym. Rzeczywistość składa na obciążone barki polonisty jeszcze jeden obowiązek: ukazania młodzieży dobrego, artystycznego filmu. Obowiązku tego nie może on nie przyjąć. Gdy go odrzuci, weźmie na się wzajemną odpowiedzialność za puszczenie samopas zajęcie się młodzieżą kinem. Bo młodzież — jak wspomnieliśmy — kina się nie wyrzeknie.

Wśród zagadnień, które się tu nasuwają, pierwsze miejsce zajmuje orientacja samego nauczyciela w zagadnieniach filmu, jego artyzmu i działania wychowawczego. Krótko mówiąc: nauczyciel musi sam być kulturalnym znawcą filmu, w tej mierze, w jakiej orientuje się w dotyczących sprawach teatru, lub spraw społecznych. Musi on sam rozemnać, co w filmie jest czysto kinowym elementem, a co — narzuconym lub obcym. Musi np. uświadomić sobie i uczniowi, że film i literatura — to dwa odrębne światy, (stąd słaby poziom ustawicznych przeróbek z literatury na taśmie filmowej), że na film trzeba umieć patrzeć. Zwykle bowiem z zbrokowanych wrażeń utworu filmowego pozostają w pamięci oglądającego tylko dwa momenty: 1) główny wątek treściowy, 2) przewodnia melodia, zwłaszcza jeśli jest łatwa i muzycznie wyodrębniona z dźwiękowej partii utworu. To jest mało. Ale też tak oglądany film nawet najlepszy

daje niewiele poza wspaniałą fabułą i melodią. Stąd bierze się frazes o znikomości przeżywania estetycznego utworu filmowego, następstwem zaś tego jest nastawienie ogółu wobec filmu jako — rozrywki. Kino — według głoszonej powszechnie opinii — ma być ucieczką od codziennych trosk, w stronę czegoś, co jest miłe, piękne i pożądane. Szukanie w kinie elementów rzekomo codziennych, ale w baśniowy sposób codziennosć tę zmieniających, jest jeszcze jednym nieporozumieniem, albo — nazywając rzecz po imieniu — niezrozumieniem istoty kina jako zjawiska sztuki. Gdy jeszcze dodamy, że widz kinowy siada przed ekranem pełen przesadnego kultu dla aktora filmowego oszołomiony wpływem popularnej prasy filmowej, łatwo dojdziemy do wniosku, że w takim kontekście myślowym przeżycie utworu filmowego nie jest ani bezpośrednio ani proste. Zastąpienie niezdrowej kinomanii poprawnym stosunkiem do utworu filmowego — jest zadaniem nauczyciela. Wysuwa się więc tylko zagadnienie: jak patrzeć na utwór filmowy? jaka jest wobec niego właściwa postawa odbiorcza?

Rozwiązanie przyniesie najprostsze podejście do zjawiska filmu. Na utwór filmowy składają się obraz i dźwięki, film jest więc sztuką trwającą w czasie widzialności i słyszalności. Rzeczywistość filmowa, w zakresie doznań zmysłowych, przeznaczona jest dla reakcji przedewszystkiem wrozkowych i słuchowych widza. One to są mostem, po którym odbiorca rzeczywistości filmowej i swą zdolnością rozumienia i odczuwania wchodzi w imaginatywny świat ekranu. Nic, co na świecie można usłyszeć i zobaczyć w ruchu, nie jest filmowi obce.

Przedstawienie filmowe nie rozróżnia ludzi od martwej natury, nie zna aktorów i dekoracji. Wszystko, na co zwróci się oko obserwatora, ma równą

dlań wartość. Wartość twórczej gry światła i cienia. Składnikiem każdego przedstawienia jest towarzyszący mu dźwięk, czyto naturalistycznie z obrazu wypływający, czy asynchronicznie z nim skojarzony, czy też wreszcie ilustrujący go melodią. Kontrastem dawnego filmu niemego są sceny, w którym znika obraz a słychać tylko dźwięk. Z poszczególnych przedstawień powstają całe sceny. Dochodzi tu do głosu najistotniejszy moment sztuki kina: gra momentów ruchu i spoczynku, w zakresie, tego co widzimy, i gra dźwięków i ciszy w zakresie tego, co słyszymy. W utworze filmowym rozróżnić więc wypadnie dwie smugi: smuga obrazów i smuga dźwięków. Biegną obok siebie, niezależnie współistniejąc. Gdy się pasmo obrazów pokrywa w przedstawieniu realistycznym z pasmem dźwięków — mamy t. zw. w gwarze filmowej 100 procentowy dźwiękowiec. Kiedy zaś dźwięk nie wynika z obrazu, a obraz nie pokrywa się z dźwiękiem — mówimy o zjawisku asynchroniczności. Dzięki temu utwór filmowy zbudowany jest na mocy i zasadzie kontrapunktu. Oba pasma przeplatają się nawzajem, to rozłączają się, to znów łączą. W ten sposób obraz i dźwięk, ujęte w ruch, tworzą świat filmu.

Gdy z poszczególnych scen powstaje cały utwór, twórca przystępuje do najkunsztowniejszej i najpełniejszej zarazem bazy tworzenia filmu: do montażu, w którym uwydatnia się dopiero organizacja artystyczna całego utworu. Przez montaż z różnorodności obrazów i dźwięków powstaje jedna, zwarta całość.

Oto konstrukcja utworu filmowego — prosta i nieskomplikowana. Niema w niej nic poza wspomnianymi: światłem i cieniem, dźwiękiem i ciszą, ruchem i spoczynkiem. Oto najprostsze składniki utworu filmowego.

(C. d. n.).

